

Survival Polish for TEFL

1. Nouns in the plural usually change ending – generally to -y or -i, but sometimes to -a or -ów.
2. Verbs and adjectives agree with their subjects, so other words in a sentence may change. As with other things, don't worry *too* much, just try not to address a man as "pani" or woman as "pan/pana".

Vocabulary fragments

to	it / this / that	gdzie?	where?	śniadanie	breakfast
on	he	jak?	how?	obiad	midday meal
ona	she	co?	what?	kolacja	evening meal
oni	their (m.)	dlaczego?	why?	podwieczorek	tea and cake
one	their (f.)	czemu nie?	why not?	(nie) zle	(not) bad
my	we / us	kto?	who?	ładny	nice, pretty
ty / ciebie	you	kiedy?	when?	drogi	expensive
wy	you (formal)	po co?	what for?	duży	big, large
swój	your / their	może jednak?	are you sure?	mały	little, small
mój	my	ile?	how many?	genialny	clever
jego	his / its / his	albo / lub	or	głupi	stupid
jej	hers / its / her	bo / dlatego	because	głodny	hungry
czy jest?	is there?	zbyt / także	too / also	zmęczony	tired
(nie) jest	there is(n't)	ale / lecz	but	letni	summer
(nie) mam	I (don't) have	bardzo	very (much)	zimowy	winter
też	also / either	jednak	however, but	turniej	competition
i / a	and	chyba	probably	coś	something
z	with / and	teraz	now	nic	nothing
		nigdy	never	gówno	shit
		zawsze	always	dupek / pierdoła	asshole

Getting around *Important note:* you need to buy tickets from a kiosk before getting on trams.

Gdzie jest (najbliży) bankomat / kantor?	Where's (the nearest) [x] cash-point / exchange?
miejsce: obóz języka, sklep, szkoła, dworzec, plac, ulica, apteka, poczta, basen, kasa, restauracja, kawiarnia, bar mleczny, targ, róg	place: language camp, shop, school, station, square, street, chemist, post office, swimming pool, office, restaurant, café, milk bar, market, corner
gdzie: to tam, to tutaj, jest daleko, jest blisko, w lewo, w prawo, prosto, tuż przy, tuż obok, do góry, w dół, proszę iść, skrócić, potem	where: it's there, it's here, it's far, it's nearby, go left, go right, straight ahead, next to, close to, up, down, please go, turn, then
znaki: wejście, wyjście, otwarte, zamknięte	signs: entrance, exit, open, closed
bilet(y) / znaczki: normalny, w jedną stronę, ulgowy, powrotny, poczta lotnicza	ticket(s) / stamps: standard, one-way, cheap, return, airmail [do check box is for airmail]

Some basic classroom instructions

Wszystkich! Proszę z mną...	Everyone! Please follow me... [lit. "with I"]
Przepraszam, gdzie jest klucz do pokoju [x]?	Excuse me, where is the key to room [x]?
Przepraszam, jest (Pana / Pani) [x] tutaj?	Excuse me, is (Mr / Miss) [x] here?
Proszę o ciszę! / Przestań! / Uspokój cię!	Please be quiet! / Stop it! / Calm down!
Proszę napisać twoje imię, nazwisko i grupę	Please write your name, surname and group
Gdzie jest twój (długopis / notatnik / słownik)?	Where's your (pen / notebook / dictionary)?
Teraz gdy po Angielsku, proszę...	Now in English, please...
Czy mogę pożyczyć (Pana / Pani) [x] proszę?	Can I borrow your [x] please?

☞ Hopefully these pages have given you some adaptable vocabulary. Ask your students to help you with pronunciation, as nothing beats practice and correction. Powodzenia! (Good luck!)

Survival Polish for TEFL

Having pronunciations written out phonetically for everything seems good at first, but is a lot less useful than learning the alphabet. Once you know *that* you can work out how to say new words that you come across and — unlike English — Polish is very regular in the way sounds match spelling. Stress usually falls on the last-but-one syllable. With some words that come from other languages (muzyka, uniwersytet) stress falls on the syllable second from the end, but don't worry too much.

Alphabet sounds

a	f <u>a</u> ther	n	<u>n</u> ot
ą	<u>b</u> ond	ń	on <u>ion</u>
b	<u>b</u> ill / <u>c</u> up	o	<u>p</u> ot
c	<u>b</u> ats	ó	<u>b</u> oot
ch	<u>h</u> at	p	<u>p</u> et
cz	<u>ch</u> urch	q	<i>not used</i>
ć / ci	<u>m</u> atch	r	<u>p</u> arrot
d	<u>d</u> og	rz	<u>sh</u> ut
dz	<u>n</u> eeds	s	<u>m</u> ouse
dź / dż	<u>j</u> am / <u>j</u> eans	sz	<u>sh</u> ow
ę	<u>l</u> end / <u>f</u> eh	ś / si	<u>b</u> ash
f	<u>f</u> etch	t	<u>t</u> om
g	<u>g</u> et / <u>b</u> ook	u	<u>sh</u> oot
h	<u>h</u> at	v	<i>not used</i>
i	<u>sh</u> een	w	<u>y</u> et / <u>el</u> f
j	<u>y</u> olk	x	<i>not used</i>
k	<u>k</u> een	y	<u>p</u> in
l	<u>l</u> amp	z	<u>z</u> oo / <u>g</u> as
ł	<u>w</u> in	ż	<u>m</u> easure
m	<u>m</u> an	ź	<u>sh</u> ut

Key basics (with pronunciations)

Przepraszam	psheprasham	Excuse me
Przykro mi	pshekro mee	I'm sorry
Proszę	prohsheh	Please
Dziękuję	djenkooyeh	Thank you
Proszę bardzo	prohsheh bardso	You're welcome
Cześć	chaitshhtch	Hi / Bye
Witam	veetahm	Welcome, hello
Dzień dobry	djen dobree	Good day
Do widzenia	doh veedsenya	Goodbye
Tak / Nie	tak / niyeh	Yes / No
Na zdrowie	na zdroveeyeh	Your health!
Sto lat	stoh lat	Long life!
Jasne	yasneh	Sure!
Dobrze	dobsheh	Good, fine, cool
Kurwa	korvah	Fuck!
Gdzie jest toaleta, proszę?	gjay jest toahletah, prohsheh?	Where is the toilet, please?

☞ On toilet doors, Δ means man / boy (męska / chłopiec) and O stands for woman / girl (damska / dziewczyna).

Polishing pronunciation

☞ Some consonants sound stronger at the end of a word, whereas the nasal vowels 'ą' and 'ę' get weaker.

At the end of a word 'b' is stressed as 'p'	eg, klub (club) = kloop
At the end of a word 'd' is stressed as 't'	eg, stąd (away) = stont
At the end of a word 'g' is stressed as 'k'	eg, mózg (brain) = moosk
At the end of a word 'z' is stressed as 's'	eg, wóz (car) = voos
At the end of a word 'w' is stressed as 'f'	eg, krew (blood) = kref
In 'dżenki' the 'ę' is said as 'en'.	In 'proszę' the 'ę' is said as 'eh'.
In 'sąd' the 'ą' is said as 'on'.	In 'są' the 'ą' is said as 'oh'.

Some more everyday phrases

Bardzo mi miło	Nice to meet you
Jak się masz?	How are you?
Co slychać?	What's up?
A u ciebie? / A ty?	And you?
Bardzo dobrze, dzięki	Very well, thanks
Świetnie	Excellent!
Fatalnie	Terrible!
Tak sobie	So-so
Muszę już iść	I must go now

Wszystko jest dobrze	Everything is good
Wszystko w porządku	Everything is okay
Poproszę [x]	I would like [x]
Szukam [x]	I'm looking for [x]
Ile kosztuje?	How much does it cost?
Smacznego!	Bon appetit!
Czy mogę? / Czy może?	Can I? / Is it possible?
Dobry wieczór	Good evening
Do zobaczenia / Na razie	See you / See you later
Dobranoc / Do jutra	G'night / Till tomorrow
Nie rozumiem	I don't understand

☞ You'll probably want to ask "jak się masz" rather than "co slychać" since the latter is more than a casual question — it's an invitation for the person asked to tell you their news as well.

Survival Polish for TEFL

Polish doesn't use articles (a/an/the), making these a difficult concept to introduce when teaching or to get across. Other differences can make literal translation seem odd, so there's adjustment for this, but I've tried to choose phrases where it'll be obvious which parts of a sentence map to which.

Basic personal questions

Jak się (Pan / Pani) nazywa?	What's your name (Sir / Madam)?
Jak masz na imię? [more informal version]	What's your name? [usually first, not full]
Mam na imię [x] / Nazywam się [x] / Jestem [x]	I have for name [x] / My name is [x] / I'm [x]
Ile masz lat? / Mam [x] lat / Jestem [x] lat	How old are you? / I've [x] years / I'm [x] years
Skąd się jest? / Mieszkam w [x] / Tutaj!	Where are you from? / I live in [x] / Here!
Co robisz? / Jestem (studentem / studentką)	What do you do? / I'm a student [m/f versions]

Phrases for learning

Przepraszam, jestem (Anglikiem / Angielką)	Sorry, I'm (an Englishman / an Englishwoman)
Czy (Pan / Pani) mówi po angielsku?	Do you speak English, (Sir / Madam)?
Mówię mało po Polsku, ale nie zbyt dobrze	I speak a bit in Polish, but not too well
Rozumiem trochę po Polsku, ale nie zbyt dobrze	I understand some Polish, but not too well
Ślucham? Proszę powtórzyć?	Pardon? Please repeat? [Also: please do again.]
Proszę mówić powoli i wyraźnie...	Please speak slowly and clearly...
Jeszcze raz, proszę	Once more, please [Also: same again, please.]
[x]? Jak jest po Polsku?	[x]? What's that in Polish?
Nie wiem. Czy to jest dobrze po Polsku?	I don't know. Is this correct in Polish?
Nie ma sprawy, nieważne, nie szkodzi...	No problem, it isn't important, never mind...
Pierwszy raz w Polsce? / Jak się podoba Polska?	First time in Poland? / How do you like Poland?

Restauracja i napojów

Restaurant and drinks

Proszę (Pana / Pani)? [or just "przepraszam"]	Please (sir / madam)?
Poproszę (jadłospis / rahunek)	Please could I have (a menu / the bill)
zimne: piwo (z sokiem), wina (czerwone / białe), cydr, miód pitny, woda mineralna (niegazowana), wódka i sok (pomarańczowy / pomidorowy), cola	cold: beer (w/ juice), wine (red / white), cider, mead, mineral water (non-sparkling), vodka and juice (orange / tomato), cola
szarlotka [lit. "apple pastry", also <i>tatanka</i>], wściekły pies [lit. "mad dog"]	Żubrówka-brand vodka + apple juice mixer, shooter of vodka + raspberry syrup + Tabasco
gorące: herbata, kawa, gorąca czekolada	hot: tea, coffee, hot chocolate
z mlekiem, ze śmietaną, z cukiem, bez cukru	w/ milk, w/ cream, w/ sugar, without sugar
dodatki: ketchup, frytki, chleb, masło, majonez	extras: ketchup, fries, bread, butter, mayo
pizza: ser, sos pomidorowy, szynka, papryka, grzybowy / pieczarka, cebula, kurczak, warzywa, ananas, czosnek, tuńczyk, kukurydza, bekon, ryba	pizza: cheese, tomato sauce, ham, peppers, mushrooms, onion, chicken, vegetables, pineapple, garlic, tuna, sweet corn, bacon, fish
kielbasa, ziemniaki, jajka, zupa, kapusta, sałata	sausage, potatoes, eggs, soup, cabbage, salad
deser: lody (z owocami), orzechy, migdałek, malina, truskawka, jabłko, banan, czekoladowe, waniliowy, wiśnia, ciasto, sernik, gofry, smak	dessert: ice-cream (w/ fruit), nuts, almond, raspberry, strawberry, apple, banana, choc, vanilla, cherry, cake, cheesecake, waffle, flavour

☉ Flavours tend to end in -owy or similar (czekoladowe, malinowy, sok jabłkowy, etc.)
 Eating out, you might like to try zapiekanka (warm bread with ham, cheese, mushrooms, etc), pierogi (fried stuffed dough parcels), gołąbki (meat and rice inside cabbage leaves), śledź (herring), barszcz (beetroot soup), placki (potato pancakes), or bigos (pickled cabbage stewed with meats.)

Survival Polish for TEFL

Time is rather tricky. Although asking "What time is it?" is simply "Która (jest) godzina?" replies use ordinals ("the [n]th hour"), refer to "half *to*" rather than "half past" and may use the 24hr clock.

piętnaście po ósmej	quarter past eight	dwunasta	two in the afternoon
kwadrans pierwsza	quarter to one	szósta pięćdziesiąt pięć	six fifty-five
wpół do trzeciej	half to three	za pięć siódma	five to seven

Timetables	
poniedziałek	Monday
wtorek	Tuesday
środowy	Wednesday
czwartek	Thursday
piątek	Friday
sobota	Saturday
niedzielnny	Sunday
styczeń	January
luty	February
marzec	March
kwiecień	April
maj	May
czerwiec	June
lipiec	July
sierpień	August
wrzesień	September
październik	October
listopad	November
grudzień	December
dzisiaj	today
wczoraj	yesterday
jutro	tomorrow
tydzień	week
miesiąc	month
rok	year

Colours	
czarny	black
ciemny	dark
biały	white
jasno	light
czerwony	red
żółty	yellow
zielony	green
niebieski	blue
błękitny	sky blue
pomarańczowy	orange
purpurowy	red-purple
lilowy	lilac
indygowy	indigo
brązowy	bronzed
srebrny	silvery
złoty	golden

Cardinal numbers		Ordinal numbers	
1	jeden	1st	pierwszy, -a, -e
2	dwa	2nd	drugi, -a, -ie
3	trzy	3rd	trzeci, -a, -ie
4	cztery	4th	czwarty, -a, -e
5	pięć	5th	piąty, -a, -e
6	sześć	6th	szósty, -a, -e
7	siedem	7th	siedmi, -a, -e
8	osiem	8th	ósmy, -a, -e
9	dziewięć	9th	dziewiąty, -a, -e
10	dziesięć	10th	dziesiąty, -a, -e
11	jedenaste	11th	jedenasty, -a, -e
12	dwanaście	12th	dwunasty, -a, -e
13	trzynaście	13th	trzynasty, -a, -e
14	czternaście	14th	czternasty, -a, -e
15	piętnaście	15th	piętnasty, -a, -e
16	szesnaście	16th	szesnasty, -a, -e
17	siedemnaście	17th	siedemnasty, -a, -e
18	osiemnaście	18th	osiemnasty, -a, -e
19	dziewiętnaście	19th	dziewiętnasty, -a, -e
20	dwadzieścia	20th	dwudziesty, -a, -e
21	dwadzieścia jeden	21st	dwudziesty pierwszy, etc.
30	trzydzieści	30th	trzydziesty, -a, -e
40	czterdzieści	40th	czterdziesty, -a, -e
50	pięćdziesiąt	50th	pięćdziesiąty, -a, -e
60	sześćdziesiąt	60th	sześćdziesiąty, -a, -e
70	siedemdziesiąt	70th	siedemdziesiąty, -a, -e
80	osiemdziesiąt	80th	osiemdziesiąty, -a, -e
90	dziewięćdziesiąt	90th	dziewięćdziesiąty, -a, -e
100	sto	100th	setny, -a, -e
200	dwieście	200th	dwusetny, -a, -e
300	trzysta	300th	trzechsetny, -a, -e
400	czterysta	400th	czterechsetny, -a, -e
500	pięćset	500th	pięćsetny, -a, -e
600	sześćset	600th	sześćsetny, -a, -e
700	siedemset	700th	siedemsetny, -a, -e
800	osiemset	800th	osiemsetny, -a, -e
900	dziewięćset	900th	dziewięćsetny, -a, -e
1000	tysiąc	1000th	tysięczny, -a, -e
2000	dwa tysiące	2000th	dwutysięczny, -a, -e
3000	trzy tysiące, etc.	3000th	trzytysięczny, -a, -e
5000	pięć tysięcy, etc.	5000th	pięciotysięczny, -a, -e
mil.n	milion	mil.nth	milionowy, -a, -e